

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Lyft guidningen med interpretation

Per Sonnvik
SLU Centrum för naturvägledning

SCIENCE AND
EDUCATION
**SUSTAINABLE
LIFE**

UPPLEVELSEVERKSTAN

Natur- och äventyrsturism

- erbjuder dig naturupplevelser och äventyr i Uppland med omnejd

MALUNGS
FOLKHÖGSKOLA

SVENSKA
TURISTFÖRENINGEN

 certifierad naturguide

Nationell Norm för Utbildning av
Naturguider

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

FRILUFTS
FRÄMJANDET

Upplägg för ikväll

1. Interpretation
2. Övning 1
3. PAUS
4. CNV
5. Övning 2
6. Fortbildningsmöjligheter
7. Resurser

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Ni är certifierade naturguider
och guidar besökare/deltagare i naturen och kulturlandskapet.

Vad heter du?

Vad vill du åstadkomma med din guidning?

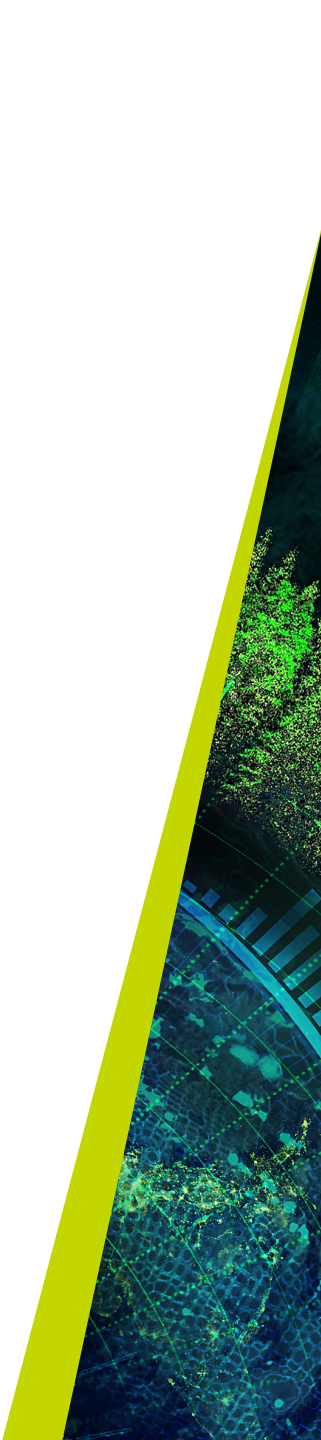

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Interpretation kan med utgångspunkt från upplevelse i naturen bidra till:

- Relation till platser, naturen, kulturarvet
- Meningsfulla upplevelser som sitter kvar
- Förståelse och vidgade perspektiv
- Insikter som utmanar och inspirerar till engagemang.

- **Interpretation** är ett förhållningsätt till kommunikation som kan vara mycket användbart inom naturvägledning.
- **Naturvägledning** är ett bredare koncept än interpretation.

Guidning är en av flera metoder inom naturvägledning.

slu.se/cnv/naturvagledning

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

*Det är tillräckligt att öppna sinnen; överbelasta dem inte.
Lägg till en gnista. Om det finns något brännbart,
kommer det ta eld*

Anatole France (1844-1924), Fransk författare och nobelprisvinnare

Foto: Wikipedia

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

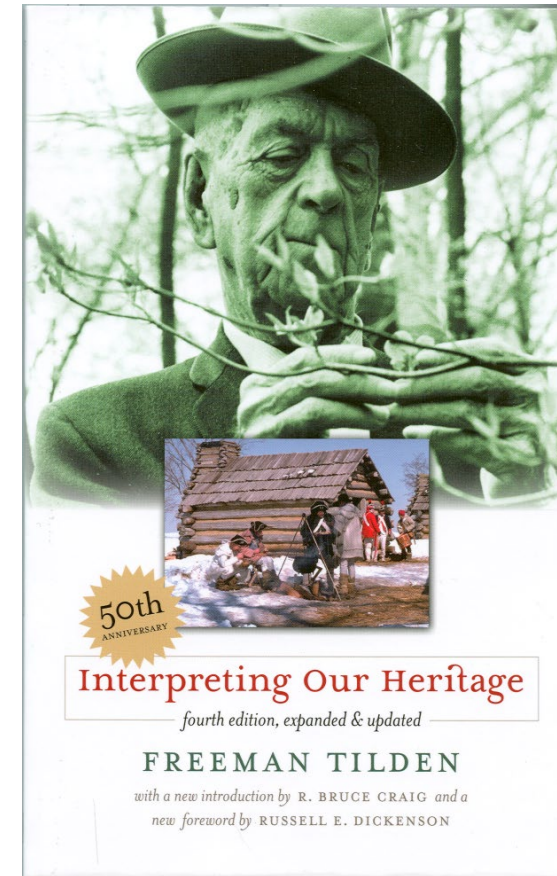
Nature guiding is more inspirational than informational.

Enos Mills (1870 –1922) en av huvudpersonerna bakom skapandet av Rocky Mountain National Park i USA.

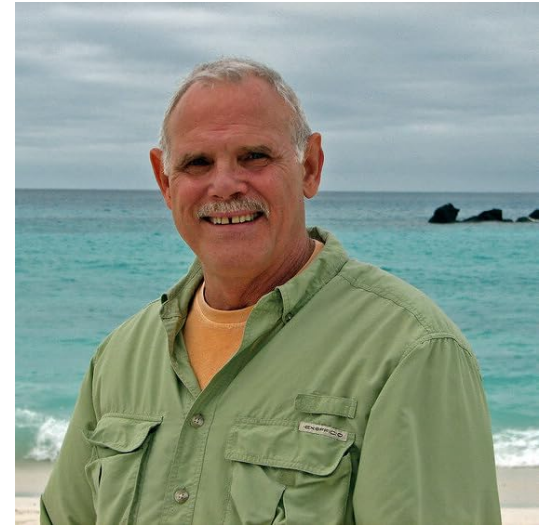
- Utgå från målgruppen
- Avslöja istället för att informera
- Berätta en historia
- Provocera – stimulera till egna tankar och handlingar
- Sätt saker i sammanhang

Freeman Tilden 1957

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

“Interpretation är ett förhållningsätt till strategisk kommunikation som innebär att deltagare utmanas att upptäcka egna betydelser och att skapa egna relationer till företeelser, platser, människor och idéer.”

Sam Ham 2013

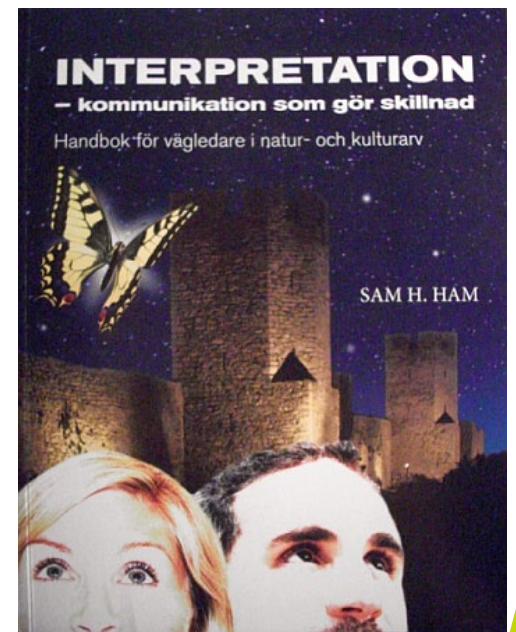

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Sam Ham: Interpretation som gör skillnad

- Kommunicera ett tankeväckande och engagerande budskap till en publik som är helt fri att ignorera oss.
- Fakta ett medel för att nå målet genom att stödja, illustrera och belöna snarare än ett mål i sig.
- Belöningen hos en frivillig publik söker är inre tillfredsställelse. Fånga deras uppmärksamhet!
- Hjärnan söker sig till stimulerande information.

Sam Ham: TORG

Framgångsrik naturvägledning:

- har ett Tema (T)
- är Organiserad(O)
- är Relevant för deltagarna (R)
- är Givande för deltagarna (G)

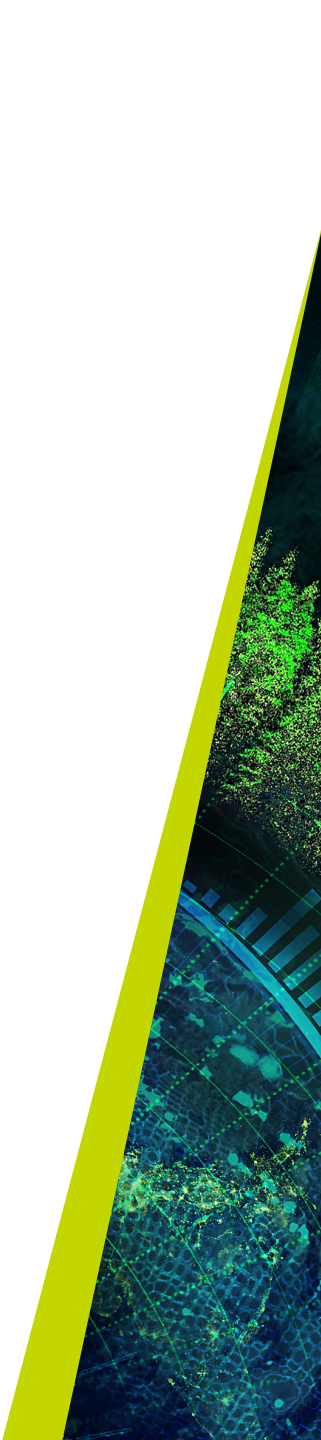

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Interpretation med TORG-kvalitet har potential att:

- Fördjupa publikens upplevelser
- Stärka positiva attityder
- Förändra beteenden

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Värde(n)baserad interpretation (values-based interpretation)

- Mindre fokus på tematisk interpretation
- Mer fokus på att underlätta besökarna att själva förstå och skapa egna teman

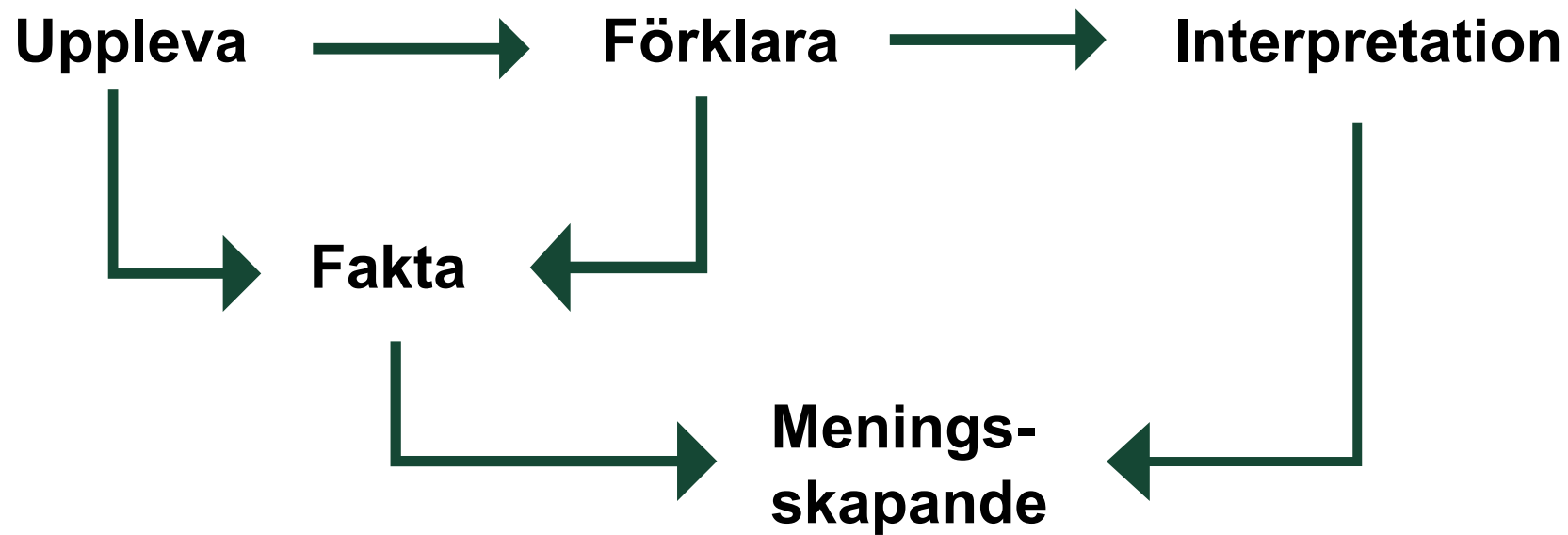
För att natur- och kulturvärdena ska bli mer meningsfulla för besökare

För att underlätta medvetenhet om större frågor som berör vår gemensamma framtid.

Innebär att guiden bör:

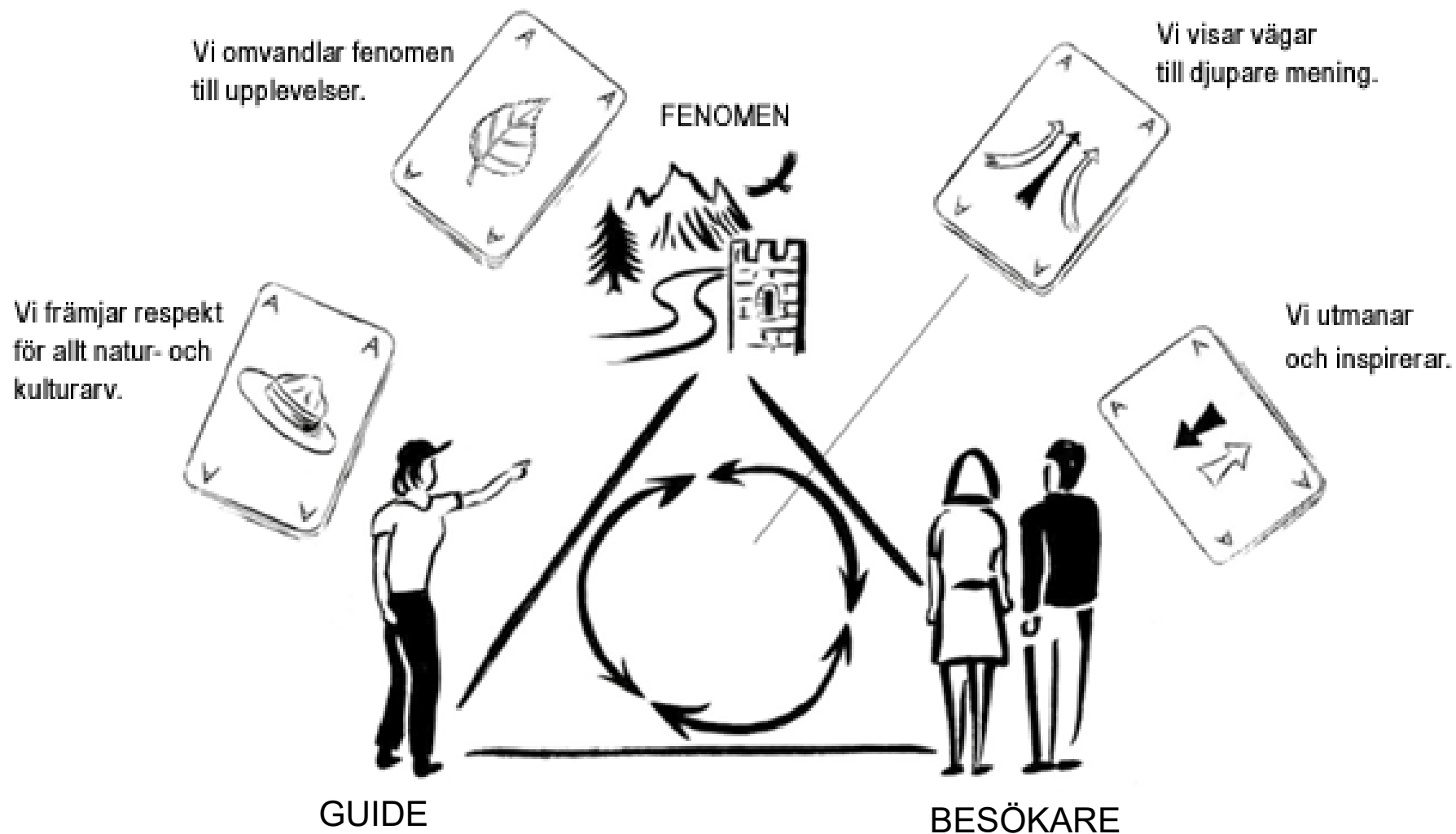
- Bjuda in till att utforska platsens värden
- Från enbart expert → facilitator som underlättar besökare att själva bygga meningsskapande
- Förstå meningsskapande som en individuell och social upplevelse som hjälper folk att växa
- Uppmuntra besökare att upptäcka sätt att motverka ohållbara och fredshotande trender
- Underlätta utbytet av och reflektion om olika tolkningar, värderingar och perspektiv
- Stötta folk att skissa på och utbyta teman med varandra
- Främja dialog mellan besökare och lokalbefolkning och samskapande processer

Hur får vi saker att bli meningsfulla?

Interpretation nöjer sig inte med att förklara,
utan fortsätter in i en värld av idéer.

Interpretation: att skapa meningsfulla upplevelser

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Tema

Den tanke man önskar att deltagaren ska få med sig från guidningen.

”Jag tycker det är viktigt att deltagaren verkligen tänker/förstår att...”

”Jag tycker det är viktigt att deltagaren verkligen får med sig...”

Vad kan denna gamla tall säga oss?

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

PAUS

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Kunskapscentrum
och mötesplats för
naturvägledning och
naturvägledare

Vad är SLU Centrum för naturvägledning, CNV?

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Kunskapscentrum
och mötesplats för
naturvägledning och
naturvägledare

**Metodutveckling,
Utvecklingsprojekt
Forskning och samverkan**

Kunskap och erfarenheter,
delas med landets natur-
vägledare och andra aktörer.

Vi erbjuder:

- utbildningar
- workshops
- nätverk
- publikationer
- rådgivning
- nyhetsbrev

Uppdrag från
- Naturvårdsverket
- Havs- och
vattenmyndigheten

Prenumerera

www.slu.se/cnv

www.slu.se/cnv-utskick

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Prenumerera på CNV:s två nyhetsbrev

Naturvägledaren:

Klimat, biologisk mångfald, utvärdering, hälsa, tillgänglighet, digitala verktyg, skog, allemansrätten, etc

Prenumerera

www.slu.se/cnv-utskick

Nytt från CNV:

Webbinarier, kurser, projekt och kalendarium

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

PLATSEN. Utgå från platsens särskilda förutsättningar.

ALLEMANSRÄTT. En aktivitet med hänsyn till natur och människor.

RÖD TRÅD. Ett genomtänkt tema ger intryck som stannar kvar länge.

AHA-UPPLEVELSER. Låt innehållet väcka känslor – WOW, OMG, LOL!

DELTAGARNA. Intressera dig för deltagarnas perspektiv.

INKLUDERANDE. Involvera alla och försök inkludera dem du annars inte når.

SINNEN. Aktivera alla sinnen – känn, smaka, dofta, se och lyssna.

UNDERSÖK. Låt deltagarna göra, undersöka och reflektera.

TILLGÄNGLIGT. Ta hänsyn till olika förutsättningar och funktionsvariationer.

ENGAGEMANG. Din energi är ett frö till deltagarnas engagemang.

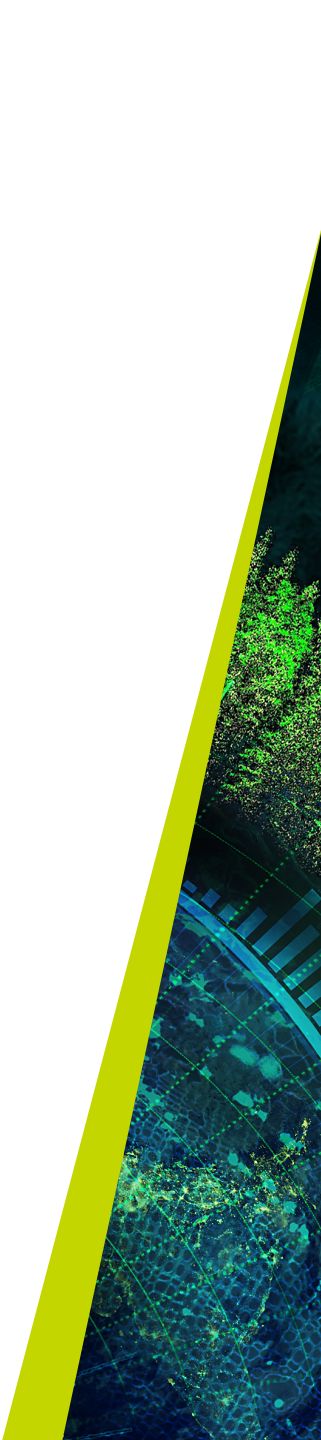
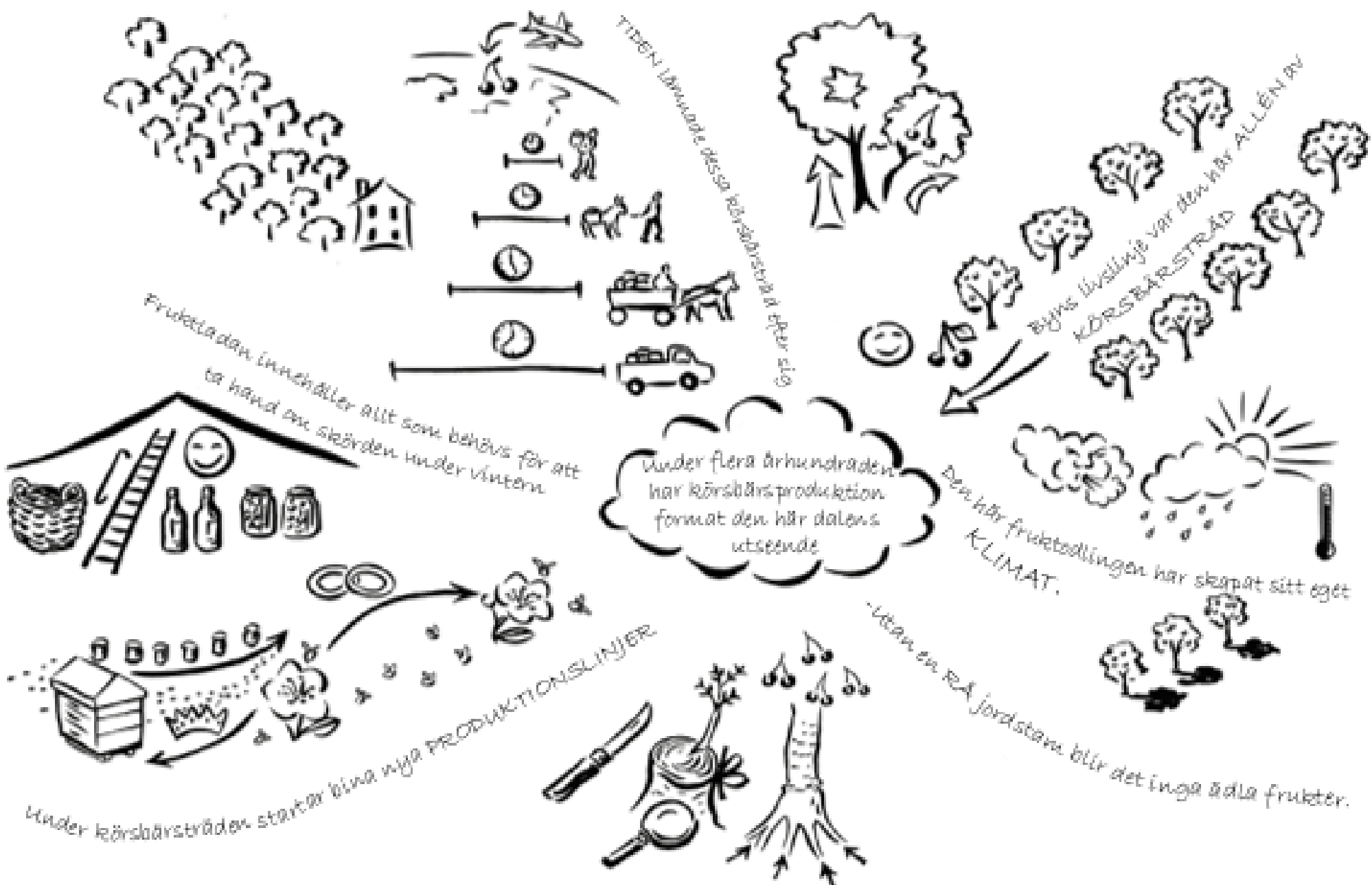
- P** **PLATSEN.** Utgå från platsens särskilda förutsättningar.
- A** **ALLEMANSRÄTT.** En aktivitet med hänsyn till natur och människor.
- R** **RÖD TRÅD.** Ett genomtänkt tema ger intryck som stannar kvar länge.
- A** **AHA-UPPLEVELSER.** Låt innehållet väcka känslor – WOW, OMG, LOL!
- D** **DELTAGARNA.** Intressera dig för deltagarnas perspektiv.
- I** **INKLUDERANDE.** Involvera alla och försök inkludera dem du annars inte når.
- S** **SINNEN.** Aktivera alla sinnen – känn, smaka, dofta, se och lyssna.
- U** **UNDERSÖK.** Låt deltagarna göra, undersöka och reflektera.
- T** **TILLGÄNGLIGT.** Ta hänsyn till olika förutsättningar och funktionsvariationer.
- E** **ENGAGEMANG.** Din energi är ett frö till deltagarnas engagemang.

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Hur guiden kan lära sig mer om sitt fokusområde

- Var nyfiken!
- Fortbilda dig
- Samskapande med deltagarna
- Lär dig från andra guider, t ex genom CNV:s nätverk

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Naturguidens olika roller

- Dialoger med och mellan deltagarna
- Sinnesupplevelser som följs av dialog
- Diskussion om scenarier, dilemman, värderingar och betydelser
- Samtal om den enskilda platsen och området
- Uppmuntra till medupptäckande

Nordiska
ministerrådet

Naturvägledning i Norden

En bok om upplevelser, lärande,
reflektion och delaktighet i mötet
mellan natur och människa

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Öppna frågor

Fokusfrågor kräver direkt kontakt med fenomenet

Hur låter den här krukskärvan när man knackar på den?

Överföringsfrågor skapar länkar till besökarnas värld

Var har ni sett sådana krukor tidigare?

Processfrågor försöker kartlägga hur någonting kunde ske

Vilka förhållanden krävs för att sådana krukor ska kunna bevaras lång tid?

Värderingsfrågor ska locka fram åsikter

Ska krukor i jorden grävas upp eller lämnas där de är?

Hur kan du i en guidning på denna äng få till lämplig interaktion med deltagarna?

- Välj målgrupp
- Använd öppna frågor
- Utgå från deras nyfikenhet

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Alla finns på
www.slu.se/cnv

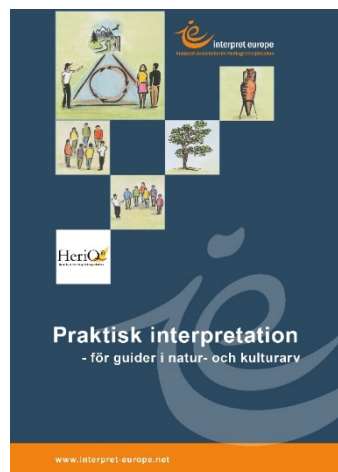

Guidekursen
**Certified
Interpretive
Guide**

Guidekursen Praktisk interpretation Certified Interpretive Guide (CIG)

- 5 heldagar + 4-5 dagars hemarbete
- www.slu.se/cig
- För guider som vill spetsa sin kompetens när det gäller att planera och genomföra guidningar, att reflektera över vad som sker i guidesituationens kommunikation och få nya verktyg för planering och guideteknik.
- Interaktion med deltagare
- Planering och utvärdering av sin guidning, utifrån tema
- Många guideövningar ingår

Naturvägledning för yrkesverksamma 3 hp

Praktisk och teoretisk grundkurs i naturvägledning.

Universitetskurs på SLU

Teorier om naturvägledning, kommunikation och tolkning kopplas till konkreta fallstudier.

Två träffar i Uppsala och självständiga övningar däremellan.

Hålls för 14:e året nu och är väldigt populär.

www.slu.se/nvlyv2023

Universitetskurs Naturvägledning för yrkesverksamma 2023

SENAST ÄNDRAD: 22 MARS 2023

Den uppskattade kursen Naturvägledning för yrkesverksamma arrangeras i höst för fjortonde gången av SLU Centrum för naturvägledning i samarbete med Avdelningen för miljökommunikation, också vid SLU. Kursträffar sker i Uppsala 6-7 september och 6-7 december 2023. Där emellan arbetar du med självständiga hemuppgifter.

Kursen, som är 3 hp eller 10 % studietakt, ger dig som yrkesverksam verktyg att analysera och problematisera

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Lyft guidningen med interpretation

Per Sonnvik
SLU Centrum för naturvägledning

cnv@slu.se

www.slu.se/cnv

Prenumerera

www.slu.se/cnv-utskick